

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 1. joulukuuta 2009 (02.12)
(OR. en)**

**15265/1/09
REV 1**

CONCL 3

SAATE

Lähettiläjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: **BRYSSSELIN EUROOPPA-NEUVOSTO
29. JA 30. LOKAKUUTA 2009**

PUHEENJOHTAJAN PÄÄTELMÄT

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena tarkistettu versio Brysselin Eurooppa-neuvoston (29. ja 30. lokakuuta 2009) puheenjohtajan päätelmistä.

Korostaen, että unioni tarvitsee nopeasti selvyyttä institutionaalisista puitteistaan voidakseen toimia tehokkaasti, Eurooppa-neuvosto odottaa ratifiointiprosessin ripeää loppuun saattamista, jotta sopimus tulee voimaan vuoden loppuun mennessä. Eurooppa-neuvosto vahvisti Euroopan unionin kannan tulevaa Kööpenhaminassa pidettävää ilmastonmuutoskokousta varten, minkä ansiosta EU:lla on mahdollisuus toimia rakentavasti neuvottelujen viime vaiheessa, erityisesti sellaisten avainkysymysten kuin rahoituksen, teknologian siirron, ilmastonmuutokseen sopeutumisen, muutoksen hillitsemisen ja hyvän hallinnon osalta. Eurooppa-neuvosto loi katsauksen talous-, rahoitus- ja työllisyystilanteeseen ja korosti erityisesti tarvetta valmistella koordinoitu strategia laaja-alaisista elvytyspolitiikoista irtautumiseksi siinä vaiheessa, kun elpyminen on varmaa. Se hyväksyi EU:n Itämeri-strategian, joka muodostaa yhdenmisen kehityksen yhteisiin haasteisiin vastaamiseksi. Eurooppa-neuvosto tarkasteli laittomaan maahanmuuttoon liittyvissä täytäntöönpanotoimissa saavutettua edistymistä ja vaati lisätoimia, erityisesti FRONTEXin toiminnan tehostamista. Lopuksi Eurooppa-neuvosto käsitteli Afganistanin ja Pakistanin tilannetta.

o
o   o

Ennen Eurooppa-neuvoston kokousta vaihdettiin näkemyksiä Euroopan parlamentin puhemiehen Jerzy Buzekin puheenvuoron pohjalta.

o
o   o

I   Institutionaaliset kysymykset

1. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille Saksan, Irlannin ja Puolan ratifioineen Lissabonin sopimuksen, mikä merkitsee, että kaikkien 27 jäsenvaltion kansat tai parlamentit ovat sen hyväksyneet.

2. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että Lissabonin sopimuksen voimaantulo edellyttää sopimuksen ratifiointia kaikissa 27 jäsenvaltiossa niiden valtiosääntöjen asettamien vaatimusten mukaisesti. Se vahvistaa päättäväisen tahtonsa, että sopimus tulee voimaan vuoden 2009 loppuun mennessä, jotta sen mahdollisuuksia voitaisiin näin kehittää tulevaisuudessa.

Tämän pohjalta ja ottaen huomioon Tšekin tasavallan kannan valtion- tai hallitusten päämiehet ovat sopineet (liitteessä I olevan) pöytäkirjan liittämistä Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen seuraavan liittymissopimuksen tekemisen yhteydessä valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti.

Eurooppa-neuvosto vahvistaa tässä yhteydessä Lissabonin sopimuksen oikeudellisesta soveltamisesta ja tämän sopimuksen suhteesta jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmiin, että

- a) Lissabonin sopimuksen mukaan *"toimivalta, jota sopimuksissa ei ole annettu unionille, kuuluu jäsenvaltioille"* (SEU:n 5 artiklan 2 kohta);
- b) perusoikeuskirjan määräykset *"koskevat unionin toimielimiä, elimiä ja laitoksia toissijaisuusperiaatteen mukaisesti sekä jäsenvaltioita ainoastaan silloin, kun viimeksi mainitut soveltavat unionin oikeutta"* (perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohta).

3. Eurooppa-neuvosto panee merkille Lissabonin sopimuksen voimaantuloa koskevat valmistelutyöt (asiak. 14928/09). Se hyväksyy puheenjohtajavaltion selvityksen suuntaviivoista Euroopan ulkosuhdehallintoa varten (asiak. 14930/09) ja pyytää tulevaa korkeaa edustajaa esittämään mahdollisimman pian Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen ehdotuksen Euroopan ulkosuhdehallinnon järjestämisestä ja toiminnasta, jotta neuvosto voisi hyväksyä sen viimeistään vuoden 2010 huhtikuun lopussa. Tässä yhteydessä neuvosto myös toteaa, että, kuten Euroopan unionin turvallisuusstrategiassa korostetaan, Euroopan unionista on tultava toimintakykyisempi, johdonmukaisempi ja strategisempi maailmanlaajuinen toimija, myös suhteissaan strategisiin kumppaneihin, naapurimaissaan ja konflikteista kärsivillä alueilla.

II Ilmastonmuutos

4. Ilmasto muuttuu odotettua nopeammin, ja siitä johtuvat vaarat ovat jo nähtävissä: jään laajamittainen sulaminen, merenpinnan maailmanlaajuinen nousu sekä tulvien, kuivuuden ja helleaaltojen esiintymisen, voimakkuuden ja keston lisääntyminen.
5. Euroopan unioni haluaa nyt, muutamia viikkoja ennen Kööpenhaminan kokousta, toimia määrätietoisesti johtoasemassa ja edistää maailmanlaajuisen, kunnianhimoisen ja kattavan sopimuksen aikaansaamista. Kaikkien neuvotteluosapuolten on annettava prosessille uutta vauhtia, ja neuvottelutahtia on kiristettävä.
6. Kööpenhaminan sopimukseen tulee sisältyä määräykset kahden celsiusasteen tavoitteesta, kehittyneiden maiden kunnianhimoiset päästövähennyssitoumukset, kehitysmaiden asianmukaiset hillitsemistoimet, sopeutuminen, teknologia ja rahoitusjärjestely, kuten jäljempänä esitetään. Eurooppa-neuvosto korostaa tarvetta aikaansaada 1. tammikuuta 2013 alkavalle kaudelle oikeudellisesti sitova sopimus, joka perustuu Kioton pöytäkirjaan ja sisältää kaikki sen olennaiset seikat. Eurooppa-neuvosto toteaa myös, että kaikkien maiden, mukaan lukien ne maat, joita Kioton pöytäkirja ei tällä hetkellä sido, olisi ryhdyttävä välittömästi toimiin.
7. Eurooppa-neuvosto vetoaa kaikkiin osapuoliin, jotta ne sitoutuisivat kahden celsiusasteen tavoitteeseen ja sopisivat maailmanlaajuisten päästöjen vähentämisestä vähintään 50 prosentilla sekä kehittyneiden maiden kokonaispäästöjen vähentämisestä ainakin 80–95 prosentilla vuoden 1990 tasoista vuoteen 2050 mennessä osana näitä maailmanlaajuisia päästövähennyksiä; tällaisten tavoitteiden olisi oltava sekä tavoitteena että mittapuuna määriteltäessä keskipitkän aikavälin tavoitteita, joita tulee tarkistaa säännöllisesti tieteellisin perustein. Eurooppa-neuvosto kannattaa EU:n tavoitetta vähentää päästöjä 80–95 prosentilla vuoden 1990 tasoista vuoteen 2050 mennessä hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) kehittyneiden maiden ryhmältä edellyttämien vähennysten mukaisesti.

8. Euroopan unioni on eturivin toimija ilmastonmuutoksen torjunnassa. Se on sitoutunut tekemään päätöksen, jonka mukaan vuoteen 2020 mennessä saavutetaan 30 prosentin vähennys vuoden 1990 tasoista, ehdollisena tarjouksenaan vuoden 2012 jälkeiseen maailmanlaajuiseen ja kattavaan sopimukseen edellyttäen, että muut kehittyneet maat sitoutuvat vastaaviin päästövähennyksiin ja kehitysmaat osallistuvat asianmukaisesti vastuunsa ja valmiuksiensa mukaan.
9. Euroopan unionin toiminta ei yksin riitä. Kattavaan ja kunnianhimoiseen sopimukseen päästään vain, jos kaikki osapuolet osallistuvat prosessiin. Muiden kehittyneiden maiden olisi myös osoitettava olevansa johtoasemassa ja sitouduttava kunnianhimoisiin päästövähennyksiin sekä tiukennettava tämänhetkisiä sitoumuksiaan. Kehitysmaiden, erityisesti edistyneempien kehitysmaiden, olisi sitouduttava asianmukaisiin hillitsemistoimiin, joissa otetaan huomioon niiden yhteinen mutta eriytetty vastuu ja kunkin valmiudet. Eurooppa-neuvosto korostaa, että ilmastonmuutoksen hillitsemistoimet on mitattava, raportoitava ja todennettava kaikissa maissa.
10. Sopeutuminen on välttämätön tekijä, jota on käsiteltävä kattavasti Kööpenhaminan sopimuksessa. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieliin ehdotuksen vahvistaa tämän sopimuksen osana sopeutumisen toimintapuitteet. Se korostaa tarvetta lisätä sopeutumisen tukea kehitysmaissa ennen vuotta 2012 ja sen jälkeen, varsinkin maissa ja alueilla, jotka ovat erityisen herkkiä ilmastonmuutoksen haitallisille vaikutuksille.
11. Eurooppa-neuvosto pitää erityisen tärkeänä, että luodaan kannustimia, joilla yksityissektori saadaan mukaan teknologiayhteistyöhön. On lisättävä merkittävästi tutkimus- ja kehittämistoimintaa, sovittava maailmanlaajuisista teknologiatavoitteista ja levitettävä turvallisia ja kestäviä teknologioita.

12. Rahoituksesta sopiminen on keskeinen osa Kööpenhaminan sopimusta. Vaiheittainen mutta merkittävä sekä julkisen että yksityisen rahoituksen lisäys on tarpeen autettaessa kehitysmaita toteuttamaan kunnianhimoisia hillitsemis- ja sopeutumisstrategioita.
13. EU on valmis huolehtimaan kohtuullisesta osuudestaan maailmanlaajuisista toimista asettamalla kunnianhimoisen hillitsemistavoitteen, mahdollistamalla päästöhyvitykset ja antamalla kohtuullisen osuutensa julkiseen tukeen. Eurooppa-neuvosto hyväksyy komission arvion siitä, että kehitysmaissa toteutettavien hillitsemis- ja sopeutumistoimien nettolisäkustannukset voisivat olla noin 100 miljardia euroa vuodessa vuoteen 2020 mennessä ja että ne olisi katettava yhdistelmällä kehitysmaiden omia toimia, kansainvälisiltä hiilimarkkinoilta saatavaa rahoitusta ja kansainvälistä julkista rahoitusta.
14. Tarvittavan kansainvälisen julkisen tuen kokonaismääräksi arvioidaan 22–50 miljardia euroa vuodessa vuoteen 2020 saakka, edellyttäen että osapuolten kesken sovittavan jakoperusteen mukainen maailmanlaajuinen taakanjako on kohtuullinen, hallintojärjestely toteutetaan ja tuki ohjataan erityisiin hillitsemistoiimiin ja kunnianhimoisiin vähähiilistä kehitystä koskeviin strategioihin tai vähähiilistä kasvua koskeviin suunnitelmiin. Tämä vaihteluväli saattaa kaventua Kööpenhaminan huippukokouksen myötä.
15. Rahoituksen alkuvaiheessa on kehitettävä tehokkaat ja toimivat institutionaaliset hallintopuitteet. Eurooppa-neuvosto kannattaa korkean tason foorumin tai elimen perustamista YK:n ilmastopöytäsoittamisen alaisuuteen, jotta voitaisiin muun muassa saada yleiskäsitys kehitysmaiden ilmastorahoitukseen käytettävissä olevista kansainvälisistä lähteistä.
16. Kaikkien maiden, paitsi vähiten kehittyneiden maiden, olisi osallistuttava kansainväliseen julkiseen rahoitukseen, joka määräytyisi päästötasoihin ja BKT:hen perustuvan kattavan maailmanlaajuisen jakoperusteen mukaan, jossa otetaan huomioon sekä vastuu maailmanlaajuisen päästöjen aiheuttamisesta että maksukyky painottaen merkittävästi päästötasoa. Päästömäärien painotusta olisi lisättävä vähitellen talouksien mukauttamisen ottamiseksi huomioon. EU ja sen jäsenvaltiot ovat valmiit vastaamaan näin määritellystä kohtuullisesta osuudestaan kansainvälisestä julkisesta kokonaisrahoituksesta.

17. Eurooppa-neuvosto painottaa, että pikaisella kansainvälisellä julkisella tuella on tärkeä sija kattavassa, tasapainoisessa ja kunnianhimoisessa Kööpenhaminan sopimuksessa. Tuella olisi edistettävä vaikuttavia ja tehokkaita toimia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ja estettävä kunnianhimoisten toimien viivästyminen keskittyen erityisesti vähiten kehittyneisiin maihin. Eurooppa-neuvosto panee merkille komission arvion siitä, että kunnianhimoisen Kööpenhaminan sopimuksen perusteella tarvitaan kolmeksi ensimmäiseksi vuodeksi 5–7 miljardin euron vuotuinen kokonaisrahoitus, mutta korostaa, että määrä vahvistetaan Kööpenhaminan kokouksen tulosten mukaan. EU ja sen jäsenvaltiot ovat tässä yhteydessä valmiita maksamaan kohtuullisen osuutensa kustannuksista. Eurooppa-neuvosto tähdentää, että tämä osuus riippuu siitä, toteuttavatko muut keskeiset toimijat vastaavia toimia.
18. Eurooppa-neuvosto huomauttaa, että Kioton pöytäkirjan tällä velvoitekaudella kertyy todennäköisesti huomattava määrä käyttämättömiä sallittuja päästömääräyksikköjä (AAU). Tätä kysymystä on käsiteltävä syrjimättömällä tavalla kohdellen Euroopan maita ja muita maita tasaveroisesti ja antamatta AAU-ylijäämien käsittelyn vaikuttaa Kööpenhaminan sopimuksen ympäristötavoitteisiin.
19. Yksityistä rahoitusta edistetään kehittämällä laajat ja maksuvalmiit hiilimarkkinat, jotka perustuvat kehittyneiden maiden vankkoihin päästökauppajärjestelmiin, sekä uudistamalla puhtaan kehityksen mekanismi (CDM) ja luomalla alakohtaiset hyvitys- ja kauppajärjestelmät kehitysmaissa toteutettavia toimia varten.
20. Eurooppa-neuvosto korostaa ilmastonmuutoksen hillitsemistoimien merkitystä maankäytössä, maankäytön muutoksessa ja metsätaloudessa, erityisesti kun käytetään kannusteita metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen vähentämiseksi ja kestävä metsätalouden harjoittamiseksi kehitysmaissa. Olisi otettava käyttöön todennetut päästövähennykset huomioon ottava suoritusperusteinen mekanismi.

21. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että hiilivuodon riskiä analysoidaan ja käsitellään uudessa päästökauppadirektiivissä (direktiivi 2009/29/EY), joten kansainvälisten neuvottelujen tulosten perusteella ja siinä määrin kuin ne johtavat maailmanlaajuisiin kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiin, voidaan harkita asianmukaisten toimien toteuttamista kansainvälisen kaupan sääntöjä noudattaen, jotta EU:n politiikkojen ympäristötavoitteista ei jouduttaisi tinkimään. Kunnianhimoinen kansainvälinen sopimus on edelleen paras tapa käsitellä tätä kysymystä.
22. Eurooppa-neuvosto panee merkille komission päätösehdotuksen, joka sisältää luettelon niistä toimialoista ja toimialojen osista, joiden katsotaan olevan alttiita merkittävälle hiilivuodon riskille uudessa päästökauppadirektiivissä (direktiivi 2009/29/EY) esitettyjen perusteiden mukaan. Se toteaa, että yksittäinen toimiala tai toimialan osa voidaan lisätä luetteloon uuden tiedon perusteella, jos se täyttää asianomaiset perusteet. Luetteloa tarkastellaan uudelleen kansainvälisten ilmastonmuutosneuvottelujen tulosten pohjalta.
23. Kaikkien kansainvälisten osapuolten olisi sitouduttava ilmastorahoituksen tuloksellisuuden ohella siihen, että kyseinen rahoitus ei haittaa eikä vaaranna köyhyyden torjumista eikä jatkuvaa edistymistä kohti vuosituhattavoitteita. Innovoiva rahoitus voi auttaa varmistamaan ennustettavia rahoitusvirtoja kestävästä kehitystä varten varsinkin köyhimmille ja haavoittuvimmille maille.
24. Eurooppa-neuvosto antoi hyväksyntänsä 21. lokakuuta 2009 annetuille neuvoston päätelmille (asiak. 14790/09), jotka antavat yhdessä näiden Eurooppa-neuvoston päätelmien ja liitteenä olevien suuntaviivojen kanssa Euroopan unionille vahvan neuvotteluaseman. Euroopan unioni voi näin toimia rakentavasti neuvotteluprosessin viime vaiheessa varsinkin neuvoteltaessa keskeisimmistä kysymyksistä kuten rahoitus, teknologian siirto, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, muutoksen hillitseminen ja hyvä hallinto.
25. Eurooppa-neuvosto pyytää puheenjohtajavaltiota toteuttamaan tarvittavat toimet vahvan neuvotteluaseman säilyttämiseksi koko prosessin ajan ja tarkastelee uudelleen tilannetta joulukuun kokouksessaan tehdäkseen tarvittavat päätökset Kööpenhaminan kokouksen alkuvaiheiden pohjalta.

III Talous-, rahoitus- ja työllisyystilanne

26. Euroopan taloudellisen toiminnan jyrkkä lasku alkaa tasaantua rahoitusmarkkinoiden vakautumisen ja luottamuksen vahvistumisen myötä. Itsetyytyväisyyteen ei kuitenkaan ole aihetta, erityisesti kun otetaan huomioon työttömyyden kasvu. Alkavaa elpymistä on seurattava tiiviisti, ja tukipolitiikkoja ei pitäisi lopettaa ennen, kuin elpyminen on täysin varmaa.
27. Samalla on tarpeen odotusten ankkuroimiseksi ja luottamuksen vahvistamiseksi valmistella koordinoitu strategia laajapohjaisesta elvytyspolitiikasta irtautumiseksi vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanon puitteissa, kun elpyminen on varmaa. Komissiota pyydetään 23 kohdan mukaisesti tarkastelemaan innovoivaa rahoitusta maailmanlaajuisella tasolla. Eurooppa-neuvosto, joka antaa hyväksyntänsä 20. lokakuuta 2009 annetuille neuvoston päätelmille, pyytää neuvostoa ja komissiota jatkamaan irtautumisstrategioiden käsittelyä ja raportoimaan asiasta joulukuussa 2009 kokoontuvalle Eurooppa-neuvostolle.
28. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla toimia, jotka ovat tarpeen talouden vahvan ja kestävä elpymisen varmistamiseksi. Se on yhtä mieltä siitä, että tarvitaan koordinoitua toimintaa Euroopassa ja kansainvälisesti uusien kasvun lähteiden ja työllisyyden parantumisen varmistamiseksi tulevaisuudessa. Se painottaa uudistusten tärkeyttä, jotta voidaan vahvistaa sisämarkkinoita, toteuttaa investointeja tulevaisuuden teollisuuteen ja työpaikkoihin, edistää kaupan kasvua ja vahvistaa finanssialaa. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla keskusteluja uudesta työpaikkoja ja kasvua koskevasta eurooppalaisesta strategiasta osana Lissabonin strategian tulevaa tarkistamista.

29. Koska työllisyystilanteen odotetaan huononevan edelleen Euroopassa, tarvitaan jatkuvaa poliittista sitoutumista aktiiviseen työmarkkinapolitiikkaan. Työmarkkinayhteysien tukeminen ja korkean työttömyyden jatkumisen estäminen edellyttävät toimenpiteitä korkean työllisyystason ja kestäväen julkisen talouden varmistamiseksi pitkällä aikavälillä. Työmarkkinoille osallistuminen on edellytys talouskasvulle, ihmisten sosiaaliselle ja taloudelliselle hyvinvoinnille ja sosiaalisesti yhtenäisemmälle Euroopalle. Tämän osalta olisi myös edistettävä aktiivista sosiaalista osallisuutta ja sosiaalisen suojelun politiikkoja. Euroopan unioni voi osallistua näihin pyrkimyksiin edistämällä yhteistyötä, koordinoimista ja keskinäistä oppimista.
30. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen kesäkuussa 2009 antamansa päätelmät, joissa käsiteltiin valvontakehyksen vahvistamista EU:ssa, ja toteaa, että 20. lokakuuta 2009 pidetyssä neuvoston istunnossa oltiin laajalti yhtä mieltä kahdesta säädösehdotuksesta (ehdotukset asetukseksi ja neuvoston päätökseksi), jotka koskevat Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamista makrotason vakauden valvontaa varten. Eurooppa-neuvosto kehottaa puheenjohtajavaltiota aloittamaan asetus- ja päätösehdotuksen käsittelyn Euroopan parlamentin kanssa. Eurooppa-neuvosto antaa tunnustusta tähänastiselle edistymiselle ja toistaa, että on tärkeää jatkaa nopeasti työtä Euroopan valvontaviranomaisten luomiseksi mikrotason vakauden valvontaa varten, jotta näistä säädösehdotuksista saataisiin aikaan yleisnäkemykset. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa sopimaan yksityiskohtaisen poliittisen tarkastelun jälkeen joulukuuhun 2009 mennessä kokonaispaketista, jolla EU:hun luodaan uusi valvontarakenne. Eurooppa-neuvosto keskustelee tästä asiasta seuraavassa kokouksessaan.
31. Eurooppa-neuvosto edellyttää nopeaa edistymistä finanssikriisien ehkäisyn, hallinnan ja hoidon sääntelypuitteiden lujittamisessa ja kattavien EU:n laajuisten puitteiden kehittämisessä tiiviimmälle rahoitusvakauspolitiikan koordinoimista neuvoston 20. lokakuuta 2009 sopiman etenemissuunnitelman mukaisesti.

32. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille Pittsburghin G20-kokouksen tulokset erityisesti vahvaa, kestäväää ja tasapainoista kasvua koskevien puitteiden valmistelun sekä kestävään taloudelliseen toimintaan peruskirjaa koskevan työskentelyn osalta. Se on myös tyytyväinen sitoumukseen toteuttaa toimia finanssialan kansainvälisen valvonta- ja sääntelyjärjestelmän lujittamiseksi, mukaan lukien palkkioita koskevien kansainvälisten standardien uudistaminen ja korkealuokkaisista kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista sopiminen. Eurooppa-neuvosto korostaa, että vahvalle, kestäväälle ja tasapainoiselle kasvulle luotavien puitteiden yhteydessä Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) ja G20-ryhmän on otettava täysin huomioon Euroopan unionin ja euroalueen talouspolitiikan institutionaalinen rakenne kokonaisuudessaan. Se pyytää neuvostoa ja komissiota varmistamaan, että Euroopan unioni valmistelee tulevat G20-kokoukset perusteellisesti.
33. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen puheenjohtajavaltion tilannekatsauksessa (asiak. 13068/2/09) esitettyyn edistymiseen energian infrastruktuurien ja liitäntäverkkojen sekä kriisimekanismien osalta viime tammikuusta lähtien. Se pyytää kyseisiä toimijoita toteuttamaan kiireellisesti tässä katsauksessa esitetyt jatkotoimenpiteet erityisesti, mitä tulee kaasunsaannin turvaamista koskevaan asetusehdotukseen, joka olisi annettava mahdollisimman pian.
34. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille komission toteuttamat aloitteet Euroopan maitoalan markkinoiden vakauttamiseksi vastauksena kesäkuussa 2009 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston pyyntöön. Se panee tässä yhteydessä merkille komission ehdotuksen helpottaa pahimpia maksuvalmiusongelmia maitoalalla myöntämällä sille 280 miljoonaa euroa vuoden 2010 talousarviosta. Eurooppa-neuvosto kannustaa neuvostoa jatkamaan maitoalaan kohdistuvien haasteiden selvittämistä. Se toteaa komission perustaneen korkean tason ryhmän, jonka tärkeänä tehtävänä on keskipitkän ja pitkän aikavälin näkymien käsitteleminen.

IV EU:n strategia Itämeren aluetta varten

35. Eurooppa-neuvosto hyväksyy EU:n strategian Itämeren aluetta varten sekä asiaa koskevat neuvoston päätelmät (asiak. 13744/09). Tämä strategia muodostaa yhdenmisen kehyksen yhteisten haasteiden, muun muassa Itämereen liittyvien kiireellisten ympäristöhaasteiden, käsittelemiseksi sekä alueen taloudellisen menestyksen ja sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden samoin kuin EU:n kilpailukyvyn edistämiseksi.
36. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia asiaankuuluvia toimijoita toimimaan nopeasti ja varmistamaan strategian täysi täytäntöönpano esimerkkinä makroaluestrategiasta. Se pyytää komissiota antamaan neuvostolle tilannekatsauksen kesäkuuhun 2011 mennessä.

V Maahanmuutto ja turvapaikka-asiat

37. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille, että sen kesäkuun 2009 kokouksessaan määrittämien toimenpiteiden täytäntöönpano on edistynyt Välimeren alueen laittoman muuttoliikkeen osalta. Päätäväinen eurooppalainen lujuteen, solidaarisuuteen ja vastuunjakoon perustuva toimintatapa on keskeisen tärkeää Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimuksen sekä maahanmuuttoa koskevan EU:n kokonaisvaltaisen lähestymistavan mukaisesti. Eurooppa-neuvosto kehottaa jatkamaan yhteisten toimien toteuttamista tähän haasteeseen vastaamiseksi kokonaisvaltaisesti ja uusien tragedioiden välttämiseksi merellä.
38. Eurooppa-neuvosto panee merkille pilottihankkeen käynnistämisen Maltalla olevien kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden vastaanottamisen jakamiseksi vapaaehtoiselta pohjalta ja kehottaa muita jäsenvaltioita osallistumaan hankkeeseen. Eurooppa-neuvosto toteaa myös, että Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston perustamisessa on edistytty hyvin, ja kehottaa pääsemään asiassa sopimukseen ennen vuoden 2009 loppua. Lisäksi se panee merkille FRONTEXin toiminnan tehostamista koskevat toimenpiteet. Eurooppa-neuvosto suhtautuu myönteisesti muuttoliikettä koskevan tehostetun vuoropuhelun aloittamiseen Turkin kanssa ja kehottaa toteuttamaan jo pian konkreettisia toimia erityisesti takaisinoton ja rajavalvonnan osalta kesäkuussa 2009 antamiensa päätelmien mukaisesti.

39. Kansainvälisen oikeuden mukainen laaja-alainen, ennakoiva ja kattava EU:n muuttoliikepolitiikka muodostaa perustan muuttoliikkeen hallinnan kestäville keskipitkän ja pitkän aikavälin toimille. Tämä otetaan huomioon joulukuussa hyväksyttävässä monivuotisessa Tukholman ohjelmassa.
40. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto
- kehottaa lisätoimiin, jotta voidaan hyväksyä, panna täytäntöön ja arvioida yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän välineitä ja jatkaa sen toteuttamista käsitellen tällöin myös sisäistä toissijaista siirtymistä ja tarvetta konkreettiseen ja todelliseen solidaarisuuteen erityisten paineiden kohteeksi joutuneiden jäsenvaltioiden kanssa;
  - kehottaa tehostamaan FRONTEXin operatiivisia valmiuksia sekä kehittämään sitä edelleen ja pyytää komissiota esittämään ehdotuksia tätä varten vuoden 2010 alussa. Tehostaminen voisi perustua seuraaviin tekijöihin:
    - i) laaditaan selkeät yhteiset toimintamenettelyt, jotka sisältävät merellä suoritettavia yhteisiä operaatioita koskevat selkeät toimintasäännöt, joissa otetaan asianmukaisesti huomioon muiden maahanmuuttajien kanssa yhdessä matkustavien, suojelun tarpeessa olevien henkilöiden suojeleu kansainvälisen oikeuden mukaisesti;
    - ii) lisätään operatiivista yhteistyötä FRONTEXin ja alkuperä- ja kauttakulkumaiden välillä;
    - iii) tarkastellaan mahdollisuutta FRONTEXin rahoittamiin säännöllisiin yhteisiin palautuslentoihin;
  - pyytää komissiota ja jäsenvaltioita vauhdittamaan maahanmuuttoa koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistavan toteuttamista painottaen sen strategista ja tehokasta soveltamista, alueelliset suojeleuohjelmat mukaan lukien; tässä yhteydessä on olennaista varmistaa kaikkien asiaankuuluvien nykyisten rahoitusvälineiden tehokas käyttö;
  - kehottaa puheenjohtajavaltiota ja komissiota tehostamaan vuoropuhelua Libyan kanssa muuttoliikkeen hallinnasta ja laittoman maahanmuuton estämisestä, mukaan lukien yhteistyö merellä, rajavalvonta ja takaisinotto;
  - korostaa takaisinottosopimusten merkitystä välineenä torjua laitonta maahanmuuttoa.

VI Ulkosuhteet

41. Eurooppa-neuvosto hyväksyy 27. lokakuuta 2009 pidetyn neuvoston istunnon päätelmät Afganistanista ja Pakistanista ja on tyytyväinen EU:n tehostettua toimintaa alueella koskevan suunnitelman hyväksymiseen. Toimintasuunnitelmalla vahvistetaan valtion instituutioiden siviilivalmiuksia Afganistanissa ja Pakistanissa. Euroopan unioni kykenee nyt entistä vahvempana vastaamaan alueen haasteisiin.
42. EU panee tyytyväisenä merkille Afganistanin vaalielinten työn vaaliprosessin uskottavuuden turvaamiseksi. Eurooppa-neuvosto korostaa presidentinvaalien toisen kierroksen olevan tarpeen, jotta vaalit olisivat uskottavat, osallistavat ja turvalliset ja kuvastaisivat Afganistanin kansan tahtoa. Eurooppa-neuvosto korostaa luottavansa Yhdistyneiden kansakuntien johtajuuteen kansainvälisen yhteisön ponnistelujen koordinoinnissa Afganistanissa.
43. Eurooppa-neuvosto on muiden lailla huolestunut Pakistanin heikkenevästä turvallisuustilanteesta ja antaa tukensa Pakistanin hallitukselle sen ponnisteluissa saada tilanne hallintaan maan kaikissa osissa. Euroopan unioni on valmis auttamaan tilanteesta kärsivää kansanosaa.

**PÖYTÄKIRJA
EUROOPAN UNIONIN PERUSOIKEUSKIRJAN SOVELTAMISESTA
TŠEKin TASAVALTAAN**

Euroopan unionin 27 jäsenvaltion valtion- tai hallitusten päämiehet, jotka ottavat huomioon Tšekin tasavallan ilmaiseman toiveen ja

ottavat huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ovat sopineet seuraavasta pöytäkirjasta:

1 artikla

Euroopan unionin perusoikeuskirjan soveltamisesta Puolaan ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan tehtyä pöytäkirjaa N:o 30 sovelletaan Tšekin tasavaltaan.

2 artikla

Pöytäkirjan N:o 30 otsikkoa, johdanto-osaa ja artikla-osaa muutetaan niin, että siinä viitataan Tšekin tasavaltaan samoin sanamuodoin kuin Puolaan ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

3 artikla

Tämä pöytäkirja liitetään Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen.

Kansainvälistä ilmastorahoitusta koskevan EU:n kannan suuntaviivat

1. EU KOROSTAA, että ilmastonmuutoksen käsittely kasvihuonekaasutehokkaita ja ilmastonmuutoksen kestäviä talouksia rakentamalla on kaikkien maiden yhteisen edun mukaista ja tukee kestävää kehitystä ja energiavarmuutta. Tässä menestyminen edellyttää kaikilta mailta voimakasta sitoutumista ja määrätietoisia ponnisteluja.
2. EU TOISTAA, että kaikkien maiden, vähiten kehittyneitä maita lukuun ottamatta, olisi vastattava omasta kohtuullisesta rahoitusosuudestaan ilmastonmuutoksen torjumiskustannuksiin. Se PALAUTTAA MIELIIN maaliskuussa 2009 annetut neuvoston päätelmät, joiden mukaan kehittyneiden maiden olisi osoitettava olevansa johtoasemassa ja sitouduttava kunnianhimoisiin päästövähennyksiin sekä tiukennettava tämänhetkisiä sitoumuksiaan. Kehitysmaiden, erityisesti taloudellisesti edistyneempien kehitysmaiden, olisi sitouduttava asianmukaisiin päästöjen vähentämistoimiin, joissa otetaan huomioon niiden yhteinen mutta eriytetty vastuu ja kunkin valmiudet. Näitä sitoumuksia olisi tuettava lisätoimiin kannustavalla tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla kansainvälisellä yhteistyöarkkitehtuurilla ja asianmukaisella tuella. Kansainvälistä tukea olisi annettava myös ilmastonmuutokseen sopeutumiseen.

Ilmastorahoituksen asianmukainen hallinto

3. EU MUISTUTTAA, että hiilimarkkinoiden rahoituksen ja kansainvälisen julkisen tuen tarkoitus on edistää Kööpenhaminan sopimuksen kokonaistavoitetta varmistamalla tarkoituksenmukaiset ja tehokkaat hillitsemis- ja sopeutumistoimet kehitysmaissa. Tämä edellyttää tarkoituksenmukaisia ja tehokkaita institutionaalisia hallintopuitteita, jotka on kehitettävä rahoituksen alkuvaiheessa. Toimien olisi kokonaisuudessaan perustuttava kattaviin kansallisiin strategioihin.

4. EU PALAUTTAA MIELIIN maaliskuu- ja kesäkuussa annetut neuvoston päätelmät ja TÄHDENTÄÄ, että hillitsemistoimien rahoituksen hallintopuitteisiin olisi kuuluttava ennen kaikkea seuraavat osat:

- Kaikkien maiden, vähiten kehittyneitä maita lukuun ottamatta, olisi toimitettava kunnianhimoiset ja vankkaperustaiset, maiden omalla vastuulla toteutettavat vähähiilistä kasvua koskevat suunnitelmat. Suunnitelmissa olisi kuvattava niiden tämänhetkiset hillitsemis- ja energiapoliittiset kehykset, sääntely ja hinnoittelu mukaan luettuina. Kehittyneiden maiden olisi selvitettävä, miten ne aikovat panna täytäntöön koko taloutta koskevat vähennystavoitteet ja antaa kansainvälistä tukea. Kehitysmaiden olisi kuvattava päästöjensä suunniteltu kehittyminen ja väheneminen verrattuna siihen, mitä ne olisivat toiminnan jatkuessa ennallaan, ilmoitettava tätä varten pääasialliset alat ja mahdollisten toimien tyypit ja määriteltävä kotimaista ja kansainvälistä rahoitusta koskevat odotukset.
- Maiden omalla vastuulla toteutettaville suunnitelmille olisi tehtävä riippumaton, kansainvälinen tekninen arviointi. Näin helpotettaisiin tuen saamista erityisille toimille.
- Tuki erityisille ala- tai ohjelmakohtaisille kansallisesti asianmukaisille hillitsemistoimille (NAMA) saataisiin monien eri monen- ja kahdenvälisten kanavien kautta. Tukijärjestelmän johdonmukaisuus ja yhtenäisyys perustuisi hillitsemistoimien mittaamiseen, raportointiin ja todentamiseen sekä kahteen maailmanlaajuisesti toteutettavaan toimintoon eli rekisteriin ja tuen sovittamiseen näihin hillitsemistoihin:
  - Muut kuin tukikelpoiset toimet voitaisiin mitata ja todentaa kotimaassa kansainvälisesti hyväksytyjen normien perusteella, ja ne olisi ilmoitettava kansainvälisesti. Tukikelpoiset ja hiilimarkkinoihin liittyvät toimet olisi **mitattava, raportoitava ja todennettava** kansainvälisesti. Tukikelpoisten toimien mittaamisen, raportoinnin ja todentamisen avulla saataisiin tarkistettua, että rahoituksen ja toimien avulla sitoumukset täytetään.

- Kaikki hillitsemistoimet merkittäisiin **kansainväliseen rekisteriin**. Vähähiilistä kasvua koskevien suunnitelmien ja kaikkien NAMA-toimien rekisterin avulla varmistetaan täysi avoimuus sen osalta, millä tavoin yksittäisiä NAMA-toimia tuetaan.
  - **Tuen ja toimien yhteensovittamistoiminto** antaa yleiskuvan ja ohjausta sekä tukee tiedonlevitystä. Se olisi sekä NAMA-toimia ehdottavien että niihin tukea tarjoavien maiden ja instituutioiden saatavilla. Tämä helpottaisi valmiuksien ja tarpeiden yhteensovittamista ja parantaisi kokonaissuoritusta.
  - Maailmanlaajuisesti toteutettavan hallinnon olisi perustuttava tarkoituksenmukaisuuden, tehokkuuden ja oikeudenmukaisuuden periaatteisiin. Maailmanlaajuisen toimintojen institutionaalisen perustan olisi tukeuduttava poliittisen tason selkeään erottamiseen toiminnan tasosta niin, että ohjaus annetaan poliittisella tasolla ja päätökset tehdään ja pannaan täytäntöön erittäin ammattitaitoisella teknisellä tasolla. Molemmilla tasoilla voitaisiin käyttää hyväksi kansainvälisesti tunnustettujen asiantuntijoiden neuvoja. Poliittisen tason edustuksen on oltava tasapainoista.
  - Asianmukaisen korkean tason elimen olisi seurattava ja säännöllisesti arvioitava hillitsemis- ja sopeutumistoimien rahoituksessa mahdollisesti ilmeneviä puutteita ja epätasapainoja.
5. Kokonaisponnistelujen avoimuuden ja läpinäkyvyyden varmistaminen edellyttää kansainvälistä seurantaa. Se käsittää kansalliset toimet, päästöhyvitysten hankkimisen ja julkisen tuen kehittyneissä maissa sekä ei-tukikelpoiset toimet, tukikelpoiset toimet ja päästöhyvityksiin perustuvat päästövähennykset kehitysmaissa.

6. Olisi huolehdittava tehokkaasta ja sujuvasta siirtymisestä hankepohjaisista alakohtaisiin hiilimarkkinajärjestelmiin erityisesti edistyneemmissä kehitysmaissa. Se on välttämätöntä toimivan päästöhyvitysten hallinnoinnin varmistamiseksi kehitysmaihin suuntautuvien hiilimarkkinoiden rahoitusvirtojen kasvaessa. Se lisäisi myös tinkimättömyyttä ympäristötavoitteista ja parantaisi kehitysmaiden valinnanvaraa hyvityksiä koskevien toimien toteutuksessa sovellettavien teknologioiden ja toimintapolitiikkojen osalta. Alakohtaisten järjestelmien hyvityskynnyksiä ja -tavoitteita vahvistettaessa olisi otettava huomioon kunkin maan valmiuksia vastaavat kunnianhimoiset omat toimet. Kansainvälinen yhteistyö ja kyseisten kynnysten ja tavoitteiden kunnianhimoisuuden todentamiseen ja hyväksymiseen tarkoitettu järjestelmä olisivat ratkaisevan tärkeitä tässä yhteydessä.
7. EU PAINOTTAA, että kansainvälisellä julkisella rahoituksella olisi tuettava myös ilmastonmuutokseen sopeutumista kehitysmaissa, varsinkin köyhimmissä ja haavoittuvimmissa maissa, joiden kansalliset valmiudet ovat rajalliset. Sopeutumiseen liittyvät kysymykset olisi sisällytettävä tosiasiallisesti kehitysstrategioihin ja kansalliseen suunnitteluun maan omalla johdolla toteutettavien prosessien ja koordinoit toimien avulla. Sopeutumiseen tarkoitetun rahoitustuen olisi perustuttava edellä mainittuihin kansallisiin strategioihin ja suunnitelmiin. Kansainvälisellä tasolla olisi tarjottava yleistä ohjausta sekä hyvien käytäntöjen analyysia ja vaihtoa. Kehitysyhteistyö ja julkiseen kehitysapuun (ODA) perustuvien investointien toteutus olisi sovitettava täysin yhteen ilmastonmuutoksen kestävien talouksien rakentamisen kanssa, ja kehitysyhteistyöalan kaikkien keskeisten toimijoiden olisi sisällytettävä ilmastokysymykset asianmukaisesti omiin toimiinsa. Synergiaa olisi täysin hyödynnettävä kansainvälisen ilmastorahoituksen ja muun avun täytäntöönpanossa kehitysmaissa, ja kansainvälisen ilmastorahoituksen täytäntöönpanossa olisi noudatettava avun tuloksellisuudelle hyväksytyjä normeja. Olisi käytettävä täysin hyväksi kokemuksia, joita olemassa olevat instituutiot ovat saaneet tukiessaan kehitysmaita. Raportointi sopeutumisesta saavutetusta edistymisestä olisi myös toteutettava maan omalla johdolla, parannettujen kansallisten tiedonantojen avulla.

Lisäkustannusten kattaminen ja yksityinen rahoitus

8. EU KOROSTAA, että saatavilla olevaa rahoitustukea olisi lisättävä vähitellen vastaanottokykyä, ponnistelujen suuruutta ja tehokkaiden hallintopuitteiden kehittämistä ja täytäntöönpanoa vastaavasti. Kehitysmaiden omien toimien olisi lisäännyttävä maiden kehitystason nousun ja myös saatavilla olevan hillitsemispotentiaalin mukaan. Hillitsemistukea olisi annettava edunsaajamaan kunnianhimoiseen kokonaisstrategiaan ankkuroiduille konkreettisille toimille.
9. Päästövähennysten rahoitustarpeita koskevassa komission arviossa oletetaan, että kustannustehokkaimmat toimenpiteet toteutetaan. EU KOROSTAA, että muiden kuin kustannustehokkaiden toimenpiteiden valitsemisen ei pitäisi vähentää hillitsemistoimien kunnianhimoisuutta ja että kyseiset valinnat tekevien viranomaisten olisi vastattava siitä aiheutuvista ylimääräisistä kustannuksista. Kaikkien kehitysmaiden odotetaan keskipitkällä aikavälillä toteuttavan sellaisia omia hillitsemistoimia, jotka tuottavat välittömiä taloudellisia etuja ja tukevat suoraan kestävää kehitystä, muun muassa poistamalla fossiilisten polttoaineiden tuet ja muut kannusteet liikaa päästöjä aiheuttavien tuotanto- ja kulutusmallien valitsemiseksi. Edellä mainittujen toimintapoliittisten muutosten edistäminen saattaa edellyttää valmiuksien parantamisen tukemista.
10. Kaikkien maiden on kehitettävä yksityistä rahoitusta harjoittamalla asianmukaista politiikkaa, joka luo muun muassa investointikannusteita. EU TOTEAA tässä yhteydessä sen tärkeyden, että kehitysmailla on hyvin toimivat rahoitusmarkkinat ja soveltuva liiketoimintaympäristö vähähiilisiin investointeihin tarkoitetun luotonannon varmistamiseksi, ja MYÖNTÄÄ, että kansainvälisten laitosten luotonanto voi olla myös liikkeellepaneva voima.

11. Yksityistä rahoitusta edistetään myös kehittämällä laajat ja maksuvalmiit hiilimarkkinat, jotka perustuvat kehittyneiden maiden vankkoihin päästökauppajärjestelmiin, uudistettuun puhtaan kehityksen mekanismiin (CDM) ja alakohtaisiin hyvitys- ja kauppajärjestelmiin kehitysmaissa toteutettavia toimia varten.
12. EU TOTEAA, että vahvojen hiilimarkkinoiden kehittäminen ja tuloksellisuus riippuvat kehittyneiden maiden hillitsemistavoitteiden ja vastaavien päästövähennyspolkujen kunnianhimoisuudesta.

Kansainvälinen julkinen rahoitus keskipitkällä aikavälillä

13. Hiilimarkkinoilta saatavaa rahoitusta olisi valvottava ja se olisi hyväksyttävä erikseen, eikä sitä voida pitää julkisen rahoitustuen sitoumusten täyttämisenä, paitsi sellaisten päästöhvytysten hankinnan osalta, joita ei käytetä määrällisten päästötavoitteiden täyttämiseen.
14. Maailmanlaajuisen jakoperusteen käyttö lisäisi saatavan rahoituksen kokonaismäärää muun muassa takaamalla luottamuksen rahoituksen oikeudenmukaiseen jakoon; se lisäisi myös maailmanlaajuisia omavastuullisuutta ja mahdollistaisi maailmantalouden kehityksen huomioon ottamisen. Samalla sillä varmistettaisiin tukimäärien entistä suurempi vakaus, ja se toimisi vertailuperusteena arvioitaessa rahoituksen tuloksellisuutta. Kehitysmaat saisivat nettohyötyä, jonka suuruus riippuisi muun muassa niiden valmiuksista ja hillitsemispotentiaalista.
15. Maiden olisi rahoitettava osuutensa kansallisten painopisteiden perusteella ja talousarviokehyksiä ja kansallisia talousarvioperiaatteita noudattaen. Maat saattavat haluta käyttää tuloja, jotka saadaan tietyistä lähteistä. Tietyistä lähteistä saadut tulot olisi tunnustettava maailmanlaajuisen jakoperusteen mukaisiksi maksuosuuksiksi, jos niiden alkuperämaa voidaan määritellä yksiselitteisesti.
16. Hillitsemistoimien tehokkaalla mittaamisella, raportoinnilla ja todentamisella sekä sopeutumistoimien valvonnalla ja tarkistamisella samoin kuin säännöllisellä arvioinnilla olisi vahvistettava kansainvälisten rahoitussitoumusten noudattamista.

17. Julkisista varoista maksettavia maksuosuuksia voidaan täydentää maailmanlaajuisista rahoituslähteistä saatavilla maksuosuuksilla, jotka voidaan ohjata maailmanlaajuisen tilien kautta. Niiden kautta kulkevat rahoitusvirrat olisi kanavoitava olemassa olevien instituutioiden kautta, jotta varmistetaan tuen täytäntöönpano, maksimoidaan synergia ja rajoitetaan hallintokustannuksia. Tällaisessa rahoituksessa voitaisiin keskittyä paikkaamaan kansainvälisen rahoituksen aukkoja.
18. EU KOROSTAA, että asianmukainen maailmanlaajuinen sääntely kansainvälisen lentoliikenteen ja meriliikenteen muutoin sääntelemättömien päästöjen alalla on erittäin tarpeellinen, jotta maailmanlaajuiset ilmastomuutoksen hillitsemistoimet olisivat mahdollisimman tehokkaat ja jotta tasavertaiset toimintaedellytykset suhteessa muihin päästölähteisiin toteutuisivat. Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö (ICAO) ja Kansainvälinen merenkulkujärjestö (IMO) ovat foorumeja, jotka soveltuvat maailmanlaajuisen puitteiden kehittämiseen YK:n ilmastopöytäkirjassa asetettujen maailmanlaajuisen alakohtaisten tavoitteiden mukaisesti; näillä foorumeilla olisi käsiteltävä kummankin alan toimia lippuvaltion neutraalisti ja kilpailua vääristämättä hiilivuodon välttämiseksi, ja tällöin olisi tukeuduttava markkinapohjaisiin toimenpiteisiin ja otettava huomioon kansallinen veropoliittinen toimivalta. Lisäksi voitaisiin erilaisten olosuhteiden ja valmiuksien ottamiseksi huomioon ohjata osa mahdollisista tuloista ilmastomuutoksen torjuntaan kehitysmaissa.
19. Olisi laadittava perusteelliset ilmastorahoitusta ja -tukea koskevat tilastot mieluiten tukeutuen olemassa oleviin raportointimekanismeihin, kuten OECD/DAC-järjestelmään, jotta voitaisiin seurata kehitysmaihin suuntautuvia rahoitusvirtoja, julkinen kehitysapu mukaan lukien, kehitysmaiden oman sitoutumisen pohjalta. Tilastojen olisi oltava täysin johdonmukaisia ja avoimia, ja näin niiden avulla olisi voitava tukea köyhyyden vähentämiseen ja vuosittain asetettujen saavuttamista koskeviin toimiin kohdistuvien mahdollisten riskien määrittämistä.

JULKILAUSUMA IRANISTA

Eurooppa-neuvosto on edelleen täysin sitoutunut etsimään diplomaattista ratkaisua Iranin ydinohjelmakysymykseen ja kehottaa Irania täysimääräiseen yhteistyöhön tätä varten. Eurooppa-neuvosto toistaa vakavan huolensa siitä, että Iran kehittää tätä ohjelmaa eikä vielääkään täytä kansainvälisiä velvoitteitaan. Eurooppa-neuvoston huolta on syventänyt entisestään Qomin lähellä sijaitsevan uraaninrikastuslaitoksen paljastuminen äskettäin.

Eurooppa-neuvosto kehottaa Irania ottamaan huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat ja tekemään täysimääräistä yhteistyötä IAEA:n kanssa kaikkien jäljellä olevien kysymysten ratkaisemiseksi sekä edistämään luottamusta siihen, että Iranin ydinohjelma on täysin rauhanomainen.

Eurooppa-neuvosto kehottaa Irania myös sopimaan IAEA:n kanssa järjestelyistä ydinpolttoaineen toimittamiseksi Teheranin tutkimusreaktoria varten, minkä pitäisi auttaa luottamuksen luomisessa samalla, kun huolehditaan Iranin tarpeesta saada radioisotooppeja lääketieteelliseen käyttöön.

Edistyminen Iranin ydinohjelmakysymyksessä pohjustaisi maaperää EU:n ja Iranin suhteiden paranemiselle ja avaisi tien molempia hyödyttävälle yhteistyölle politiikan, talouden, turvallisuuden ja tekniikan aloilla.

Eurooppa-neuvosto jatkaa Iranin ydinohjelmakysymyksen kaikkien näkökohtien tarkastelua ja päättää kaksitahoisen menettelytavan puitteissa seuraavista toimenpiteistä.

Eurooppa-neuvosto pitää valitettavana ihmisoikeusloukkausten jatkumista Iranissa. Se on syvästi huolestunut kuolemanrangaistuksen käytöstä, toisinajattelijoiden väkivaltaisesta vaientamisesta ja Iranissa vaalien jälkeen toimittajia, ihmisoikeuksien puolustajia ja poliittisia aktivisteja vastaan järjestetyistä joukko-oikeudenkäynneistä.

Eurooppa-neuvosto ilmaisee jatkuvan huolensa viime aikoina Iranissa syytteeseen asetettujen Euroopan unionin edustustojen henkilöstön jäsenten ja Euroopan unionin kansalaisten tilanteesta ja kehottaa vapauttamaan heidät pikaisesti ja ehdoitta.

LUETTELO EUROOPPA-NEUVOSTOLLE TOIMITETUISTA ASIAKIRJOISTA

- Puheenjohtajavaltion tilanneselvitys – Valmistautuminen Lissabonin sopimuksen voimaantuloon (asiak. 14928/09)
- Puheenjohtajavaltion selvitys Euroopan ulkosuhdehallinnosta (asiak. 14930/09)
- Neuvoston 21. lokakuuta 2009 antamat päätelmät: EU:n kanta Kööpenhaminan ilmastokokousta varten (asiak. 14790/09)
- Neuvoston 20. lokakuuta 2009 antamat päätelmät finanssipoliittisesta irtautumisstrategiasta (asiak. 14765/09)
- Ecofin-neuvoston puheenjohtajan kirje finanssivalvontaan liittyvän työskentelyn tämänhetkisestä tilanteesta (asiak. 15099/09)
- Energian toimitusvarmuus – Tilannekatsaus (asiak. 13068/2/09 REV 2)
- Neuvoston 26. lokakuuta 2009 antamat päätelmät Itämeri-strategiasta (asiak. 15018/09)
- Neuvoston 27. lokakuuta 2009 antamat päätelmät Afganistanista ja Pakistanista (asiak. 14576/09)
- Neuvoston 27. lokakuuta 2009 antamat päätelmät EU:n toiminnan tehostamisesta Afganistanissa ja Pakistanissa (asiak. 14064/09)
